

Honnyi Levelek, Tudósítások, és Egyebek.

Nr. 4.

A Magyar Kurir 5-dik darabjához.

Az elegyes dolgok folytatása.

A F. Marschal Gróf *Bellegarde* 6 Excellentiája fő hadi szállásán (így írtak Majlandból Jun. 20-dikán) katonai parancsolatban kiadatott, hogy az *Illyriában* és *Tyrolisnak* visszavétegetett részeiben fekvő Cs. K. katonaság, mint az *Austriai* egyéb tartományokban lévők, az ő eleségekről magok tartoznak gondoskodni; a hópénzt pengőpénzben kapják. Ezen kívül Julius 1-ső napjától fogva Augustus' utolsó napjáig fejenként a köz katonának fel pint, a *Mirtuában*, *Peschierában*, *Legnanóban*, *Welencrében*, 's *Palmanovában* lévőeknek pedig, a Strázsamesteren kezdve aláfele, egy pint bor, vagy egy meszely pálinka rendeltetett a Cs. K. Kintstár' költségén napjára. Egyéb naturálét, valamint szintén lőeledelt is, magazinumokból kapnak.

Lucka, Jun. 22-dikén. Száz ládákat, mellyek a *Toskánában* özszeragadoztatott ezüst és egyéb drágaságokkal voltak megtöltve, 's a mellyeket az *Eliza*, előbbeni Nagy *Hertzegaszszony*' számára kivinni akartak, a Fő Kormányozónak Gróf *Stahrenbergnek* eszközlése által letartóztatottak, és sok *Luckai* egyéb közönséges és magános tulajdonnal egyetemben megmentettek.

A közönséges levelekben e'képpen írtak Párisból Jun. 23-dikán: —

„Ide e' hónap' 16-dikán jöttek-hé először a reguláris (*Linea*) *Regementek*; addig csak *Veteránusok* és úgy nevezett *Nemzeti testőröz seregek* tettek itt a szol-

gálatot. Most már reménlheték az utolsók, hogy nem soká nyugodalomra mehetnek: azonközben most még jobban hozzáfogtak az ő gyakoroltatásokhoz, mint eddig történt, mellynek okát nem könnyű eltalálni, ha csak azt fel nem tesszük, hogy az Országlószerk a Polgári katonaság által akarja a reguláris és testőröz *Regementek*et mérsékeltetni. Ezen utolsók nem jó indulatot mutatnak. Azon testőröz seregek, a melly *Versaliában* volt szálláson, de már most Párisba való rendeltetve őrizetre, ezelőtt 14 napokkal *mustráját* tartotta *Kir. Hertzeg Berry*. A sereget réá akarták venni, hogy kiáltsa: *Vive le Roi [Éllyen a' Király!]* de egy se kiáltotta. Azután tudokra adatott, hogy az ő szóldjok, a Státusnak mostani terhes állapottyára nézve, alább szállítatik, és 25 *Sols* (krajtzár) helyett csak 15-tőt fognak kapni, 's csak úgy engedtetik meg hogy Párisba mennyenek szolgálatra, ha ennyi zsoldal megelégesznek. A katonaság ellenben közönséges egygyezéssel kinyilatkozatta, hogy nem áll réá ezen feltételre, melyre nézve azonnal tudtára adatott, hogy útját nem Páris hanem *Toulon* felé veszi, 's itt fogja az eránta való további rendelést elvárni. — Azt mondják, hogy vagy *Koloniákba* fog ez a sereg küldtetetni, vagy pedig valamely külső hatalmasságnak adtatatik által, mint segítő sereg. — Azt tartják, hogy testőröz seregek nem fognak mostanság őrizeten lenni Párisban; azok is, kik a *Király*' bėjövelekor velle bėjöttek volt, a Szövetséges seregekkel való meg nem szűnő veszekedéseikért, 's a polgár katonáknak *Lilium Rend*-czimereikkel va-

ló tsúfokodásért, még akkor hamarjában elküldettek Párisból. —

„Mínthogy Angliával még semmi kereskedésbéli kötése nints Frantzia országának: erre nézve a' Frantzia kereskedő hajók még ki sem kezdettek evezni a' nagy tengerre, hanem csak a' partok mellett való kereskedéssel érik meg. Annyival tüzezebben hozzá látnak ellenben az Anglusok, hogy a' magok kereskedő portékaikkal Frantzia országot bétölthessék. A' Fr. kereskedők nagyon száraznak tartják azoknak biztatásait is, a' kik azzal akarják vigasztalni őket, hogy az ő leg jobb kereskedések a' déli Frantzia tartományok szerzeményeiknek az északi Frantzia tartományok szerzeményeikért való költsönös tserében áll, melytől őket senki meg nem foszthattya. De éppen e' volt az a' kereskedés, melyre őket Napoleonnak minden rendelkezései szorították, 's az egész Frantzia kereskedést elszegényítették vala, 's a' többi.

Ugyan ezen újságokban így fejezi ki Jun. 29-dikén egy Párisi tudósítás Frantzia országnak mostani állapotját: —

„Frantzia országban még sok gyuladó matéria van minden felé elrejtve. A' Napoleon megbukása olyan vala, mintegy puskaporos háznak fellebbanása, melly a' benne lévő bombákat minden felé széllyel szórta, a' mellyek még most pattognak egymás után széllyel. A' régi Frantzia armádának leg szebb tsapatjaik, a' mellyek Flamburghol, Magdelurghol, a' Rénusi várakból, Spanyol országból, 's az Orosz és Anglus hadi fogságból vissza térnek, még most is egy leg szebb és igen erős armádát formálhatnának, ha össze tsatoltatnának, kiket az ő Sasaikkal való kevélykedés, az ő előbbeni vezérjeiknek tüze, és szádszösséges napokra való vissza emlékezés lelkesítik őket, 's mind ezeket nem akarják egy fehér pántlikaért és egy kis virá-

gért adni. Tizenkét ezer katonák és hajós legények, kik ezelőtt 14 napokkal az Anglus hadi fogságtól baba érkezven, nádón *Morlaix* mellett a' partra kiszállottak, így kiáltottak: *Vive l'Empereur!* 's úgy nyilatkoztatták ki magokat, hogy jó szívvel megmaradtak volna még három esztendeig azon hajókon, a' hol mint hadi foglyok tartattak, csak Frantzia ország és né' Anglia diktálta volna a' békességet. —

„Frantzia ország a' régi *Guberniumok* formájára katona *Komandánságokra* osztott most fel, 's minden osztályba egyegy Marschal, vagy mint már most nevezik őket egyegy General-Lajtnant küldtetett el, a' végre, hogy a' seregeket egymástól a' lehetőségig szellesszék el. A' jövő Septemberig az egész armáda General-stábjaiknak tisztjeik venni fogják egész fizetéseket, ekkor pedig mind azok fél fizetésre tetettetnek, a' kik valóságos szolgálatban nem lehetnek; penzió nélkül minden katona, akármelly rangú legyen, elbocsátatik, ha kívánnya: mindazonáltal mind ezek az eszközök elégtelenek arra, hogy a' felelmet egészszen elbárítsak. Fájdalom! hogy a' hazabéli fabrikák is nem hogy felvehetnék az elbocsátott katonaságot, hanem az Anglusoknak kereskedő portékaikkal miatt, eddig tartott munkássainak számát inkább kevesíteni kéntelenitetnek, a' kiknél tehát kevés reménység tájlatatik a' kenyér nélkül maradó katonáknak foglalatatoskodtatásokra. A' közöseséges építések megszűntek; a' vám- és egyéb adózedőknek száma jóval alább szállítottatott, itt tehát kevés reménysége lehet a' veteránusoknak, hogy mostanság foglalatosságot kaphassanak. Lag több gondot okoznak a' régi testőrszeregek. Ezeknek egy része *Toulouba* a' más része *Metzbe* küldtetett őrizetül; néhány lovas Regimentek, mellyek nagyobbatska engedelmességet mutattak, a' Párisi környéken osztattattak szállásokra. A'

nemzeti testőrző seregek formáltatnak minden iparkodással 's finomsággal a' thronusnak egy oszlopává, és megjegyzésre méltó, hogy mind a' kezdetét mind a' végét a' nagy revoluzionnak ez a' nemzeti testőrző sereg vezérelte vagy intézte - el. Nem jó kedvel nézik a' reguláris Regimentek, hogy a' Király' lakóhelyét csak a' belső testőrzők, a' nemzeti testőrző seregek és Helvétusok őrzik. A' Király nagy böltsességet, állhatatosságot, és szelidséget mutat a' maga tselekedeteiben: hanem egy ilyen felfordult Császári birodalomnak zavarában minden hibás lépést elkerülni, csak fel istennek lehetne. A' Thuillériába 250, 's St. Cloudba az Artésiai Grófhoz, a' ki még ott betegskedik, 50 emberek szoktak naponként strázsára menni. —

„Az a' Politika mostanság kihirdetett rendelés is, melly a' Vasárnapoknak és egyéb inepnapoknak megtartatásokat illeti; hasonlóképpen nem jó következtéseket okozott a' közönséges gondolkodás módjára nézve. A' Frantziák nem *religiósusok*, mint az Anglusok; és a' sok esztendőök alatt hévett szokást egy nap nem lehet felfordítani. Több mint 20,000 emberek éltek Párisban eddig, a' hétnek felében abból, a' mit vasárnap kerestek. Ha egy közönséges ember a' maga ebédjének idejéig, 2 óráig, három pohár bort szokott volt eddig a' torkába betöltögetni: már most ugyan ezen portziót: hogy a' hasa meg ne tsalattassék, reggeli 9 óráig mind bétölti, 's ez által magát mind az imátságra mind a' dolgozásra alkalmatlanná teszi. Olyan helyen, a' hol a' máhák' eledele ily drága, 's a' ló és a' tartása illy sokba kerül, nem jó kedvel szemléli a' szekeres ember arra kényszerítettü magát, hogy egy egész napot innepeljen az úton. — Az Úrnapi processió is majd hogy több alkalmatlanságot nem adott a'

botránkozásra, mint a' lelki épületré; egy magános ember egy szőnyeget függesztett ki, mellyen a' 'Sidóknak az arany borjú körül való tántzolások rajzoltatik - le. Azt mondják, hogy a' Király sokáig ellenzette az úttzákon való processiónak visszahoztatását. Végezetre réa unván a' sok sürgettetésre, e' képpen szólott: No hát legyen, mennyetek - ki, nyargaljatok, sé táltatok [*Eh bien, sortez, courez, promenez vous*]. A' Király' engedelmekedésének jutalmául arra határozta magát *Madame* (az *Angoulemi* Hertzegné), hogy az énekes-játéokra kísérte ő Felségét; melyre, miután igen nagyon világi időtöltésre, miud ez ideig réa nem vette volt magát. Ezért niutsen is most játék a' Thuillériában lévő théatromon.

Az *Artésiai* Gróf' betegségéről ezeket jegyzik - meg a' közönséges levelek: — „Midőn ezen utolsó hadakozásnak vége felé a' Frantzia földön megjelent ő K. Hertzegsége, nagy fájdalmakat szenvedett a' köszvény miatt. Olly hír érkezővén a' házhoz, a' hol fekütt, hogy a' Napoleon darabontjait el akarják fogni, és már közel vannak, gondolkodott ő K. Hertzegsége, hogy miképpen szaladhasson - el a' nagy fájdalmak miatt. Egyéb mód nem volt, hanem hideg vízbe megferedett, a' melly ugyan akkor a' nagy fájdalmat annyira megszüntette, hogy elszaladhatott ő K. Hertzegsége, hanem a' köszvényt a' belső részeire kergette, mellynek már most veszedelmes következtéseit érzi.

A' Gen. *Moreau* özvegye, 12 esztendő leánykájával együtt, Párisba érkezett.

Spanyol ország. — *Londonba* Kadiksl levelek érkeztek, mellyek Jul. 11-dikén indultak; egészen halgatnak a' Spanyol országban folyó dolgokrol. Ezek a' levelek némelley előbeni leveleket is emlegetnek, mellyeket senki nem látott Lon-

donban, a' melly azt mütattya, hogy a' benne találtatott tárgyakért elfogatta őket a' Spanyol országlószék. A' Spanyol újságok is igen soványok.

J e l e n t é s .

Egy Erdélyi országai Fő Uraság' udvarában Kolosvárt egy ifjak' nevelésére alkalmatos, és mind tudományára, mind erköltsi maga viseletére nézve esméretes, ollytén ifjú ember kirántatik, a' ki a' deák, német, frantzia, sőt ha lehet az olasz nyelveket is jól értse, 's azokon jól írni és folyvást beszélni is tudjon. E' mellett, ha valamelly muzsikát is tud, annál kedvesebb leszen. — A' ki az itt leírt tulajdonságokat magában érzi, jelentse magát itt Rétsben, a' Leopold városában, a' Duna-úttzában, az 507. számú Ház' 2-dik emeletében lakó Magy. Kurir Írójánál.

Juh-Licitatio.

A' Cs. K. Patrimonialis és Familiai Juhzágok' fő igazgatói Hivatala: *Hollitschon* a' folyó esztendő Augustusának 22-dik és 23-dik napjain, feles számú *eredeti Spanyol mag-kosokat*, 's néhány száz, egy és két esztendő, magzásra alkalmatos, legfinomabb eredeti Spanyol kosoktól és anyajuhoktól szárazított kosokat, továbbá valami három ezer darab, 's a' fajzásra egészen alkalmatos anyajuhokat fog közönséges kótyavetye által egyszeriben való készfizeséért eladattatni.

A' kótyavetye tartatik a' nevezett napon délelőtti 9 órakor a' *Hollitschi Cs. K. múlató kastélyban*. Béts. Julius 8-dikán, 1814.

Kiss István: Könyvárosnál találtató
Új könyvek Pesten.

6 Szentségének *hetedik Pius* Pápnak szent

védései, és a' Frantzia hatalom alól való kiszabadulása; hiteles tudósításokkal öszszeszedett. O Szentsége rézre metzett képpel 8.o kötte 45 kr.

Horvath Zsigmond, Amerikának hasznos mulattató esméretése, vagy is az új világ' minden tartományainak, nevezetesebb hegyeinek, folyóinak, városinak, lakosinak, polgári, erköltsi 's vallásbeli állapottyokra nézve a' leg újabb időkig 8.o kötte 1 f. 24 kr.

Ételred, Anglia Királynának történettyei, egy rézre metzett képpel. 8.o kötte 1 f.

Dobai György, a' két nagy lelkű férjfiak jegyese; egy rézre metzett képpel. 8.o kötte 1 ft.

Mondolat, sok bővítmenyekkel, és egy kiegészített új szótárral együtt Angyal bőrbé kötte 1 ft.

Mahomed Élete és históriája, melly magában foglalja egy tökéletes rajzát a' ő tőle ki gondolt vallásnak, annak megfundálásának 's terjesztésének, az ő hadakozásaival, 's azok között esett legnevezetesebb történeteivel egyetemben fordította *Kováts Sámuel*. 8.o kötte 1 ft.

Dr. Frank, a' Nemorvosokat az Orvosok megismerésére és kiválasztására vezető útmutatás. Magyarra fordította *Óri Fülöp Sámuel*. 8.o kötte 1 ft. 48 kr.

Euridice. Írta Virág Benedek. 8.o kötte 30 kr.

Budai Étsaiás, régi Romai vagy Deák Írók' élete, a' régi tudós világ históriájából. 8.o kötte 2 ft.

P. Farkas, vasárnapi és innepi Evageliomi Magyar Homiliák. 8.o kötte 2 ft. 15 kr.

Jobbítás. — A' 2-dik számú M. Kurirhoz tartozó *Toldalék*' 2-dik lapjának első hasábján, felyülről lefelé számlálván a' 16-dik sorban ezen szót *G.óf*, melly tsak a' hibák' igazításakor vigyázatlanságból maradt ott, ki kell hagyni.